

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

VI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

ITT2025

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

**Тези доповідей 6-ої міжнародної
науково-технічної конференції**

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Харків 2025

6-а міжнародна науково-технічна конференція «Інтелектуальні транспортні технології», Харків, 24–26 листопада 2025 р.: Тези доповідей. – Харків: УкрДУЗТ, 2025. – 300 с.

Збірник містить тези доповідей науковців вищих навчальних закладів України та інших країн, підприємств транспортної та машинобудівної галузей за чотирьма напрямками: розвиток інтелектуальних технологій при управлінні транспортними системами; транспортні системи та логістика; інтелектуальне проектування та сервіс на транспорті; функціональні матеріали та технології при виготовленні та відновленні деталей транспортного призначення.

© Український державний університет
залізничного транспорту, 2025

СТАН І НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

STATE AND DIRECTIONS OF IMPROVEMENT OF MULTIMODAL TRANSPORTATION IN UKRAINE

канд. техн. наук С.М. Продашук, К.В. Лисенко
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

S. Prodashchuk PhD (Tech.), K. Lysenko
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Мультимодальні перевезення є ключовим напрямом розвитку сучасної транспортної системи, адже поєднують різні види транспорту для забезпечення доставки вантажів від місця відправлення до кінцевого пункту призначення. Вони створюють можливості для скорочення часу перевезення, зниження витрат та підвищення ефективності логістичних ланцюгів. Проте розвиток мультимодальних перевезень в Україні стикається з низкою проблем, пов'язаних із недосконалістю нормативно-правової бази.

Нормативне регулювання мультимодальних перевезень в Україні зазнало суттєвих змін після прийняття Закону України «Про мультимодальні перевезення» №3720-IX від 21 травня 2024 року [1], який став базовим документом у цій сфері. Закон визначає правові засади організації мультимодальних перевезень, статус оператора мультимодального перевезення, порядок укладання договорів і оформлення єдиного перевізного документа.

Поряд із цим законом, правове поле мультимодальних перевезень в Україні формується такими нормативними актами: Цивільним кодексом України [2], який регулює договірні відносини та відповідальність сторін; Митним кодексом України [3], що визначає порядок митного контролю й оформлення вантажів; Законом України «Про транспорт» [4], який встановлює принципи функціонування транспортної системи; законами України «Про автомобільний транспорт» [5] та «Про залізничний транспорт» [6], що регулюють діяльність перевізників; Законом України «Про транспортно-експедиторську діяльність» [7], який визначає роль експедитора у координації між видами транспорту; а також Законом України «Про транзит вантажів» [8].

Міжнародне регулювання мультимодальних перевезень базується на положеннях Конвенції ООН про міжнародне мультимодальне перевезення вантажів (1980), Конвенції про договір міжнародного дорожнього перевезення вантажів (CMR, 1956), Монреальської конвенції (1999), Правил перевезення небезпечних вантажів залізницею (RID), Міжнародного морського кодексу небезпечних вантажів (IMDG Code) та Правил Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA). Однак Конвенція ООН 1980 року не набула

широкого застосування, що створює певну невизначеність у міжнародному правовому полі мультимодальних договорів.

Основними проблемами нормативного регулювання мультимодальних перевезень в Україні є: неузгодженість і розрізненість національних нормативно-правових актів; відсутність єдиних стандартів для всіх видів транспорту та єдиного порядку оформлення перевізних документів; складність визначення відповідальності учасників при переході вантажу від одного виду транспорту до іншого; дублювання митних процедур на різних етапах мультимодального перевезення та відсутність спрощених механізмів транзиту; недостатня розвиненість мультимодальної інфраструктури – терміналів, логістичних центрів, хабів; низький рівень цифровізації транспортно-логістичних процесів.

Додатковими бар'єрами розвитку мультимодальних перевезень є технічні та екологічні аспекти. Відсутність уніфікованих технічних стандартів для контейнерів, платформ, вагонів і причепів, а також сумісності транспортних засобів різних видів транспорту знижує ефективність процесів перевалки вантажів. Недостатня увага до екологічних вимог та енергоефективності транспорту не відповідає сучасним міжнародним тенденціям сталого розвитку.

Для усунення зазначених проблем доцільно забезпечити гармонізацію національного законодавства з міжнародними стандартами, впровадження електронного документообігу, створення єдиної цифрової платформи управління мультимодальними перевезеннями, а також застосування інноваційних технологій – зокрема блокчейн-систем для відстеження вантажів і контролю за виконанням договорів.

Мультимодальні перевезення мають стратегічне значення для інтеграції України у світову транспортну систему та розвиток міжнародної торгівлі. Комплексне вдосконалення нормативної бази, модернізація інфраструктури та впровадження інноваційних рішень сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності українського транспортного комплексу та розвитку ефективних логістичних мереж у європейському та глобальному просторі.

[1] Закон України «Про мультимодальні перевезення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1887-20#Text>

[2] Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

[3] Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

[4] Закон України «Про транспорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>

[5] Закон України «Про автомобільний транспорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

[6] Закон України «Про залізничний транспорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>

[7] Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1955-15#Text>

[8] Закон України «Про транзит вантажів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text>